

SLOVENSKI NAROD.

Članka vsak dan avtor, izmislj. nečije in pisarica, ter vsa po pošti prejeman. Za avtor-ograbe dočela na vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 14 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dočele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se ostanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravlništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I nadst., upravlništvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 24.

Posamezne številke po 10. h.

Upravištva telefon št. 85.

Poglavje o draginji.

V zadnjih letih je zavladala taka draginja, kakršne menda ni bilo še nikdar, tudi takrat ne, ko so dolgotrajne vojne in slabe letine uničile vse blagostanje ljudstva.

Vsakdo občuti naraščajočo draginjo: delavec, uradnik, obrtnik in kmet, sploh ves takozvani srednji stan, ki ni bogato obdarovan z »darovi tega sveta«.

Dohodki teh stanov jedva zadostujejo, da se pokrijejo najprimitivnejše življenske potrebe, ne da bi mogel kdo še misliti na to, da bi si z eventualnimi prihranki mogel zagotoviti, ako že ne udobno, pa vsaj količjak brezskrbno starost.

A draginja še vedno narašča in zdi se, kakor da bi je ne hotelo biti konca.

Ako bo šlo tako naprej, kmalu ne bodo zadostovali piči prejemki kmeta, obrtnika, uradnika in delavca za najnujnejše življenske potrebe.

In kaj potem? Nastati mora nevarna gospodarska kriza, ki bo pretresala državo v njenih temeljih.

Kdor ni slep, kdor ni v službi onih maloštevilnih spekulantov, v katerih izključnem interesu je, da se ne zastavi meja vedno naraščajoči draginji, ta mora uvideti, da zahteva najvitalnejša državna korist, da se odstrani tisto zlo, ki je vzrok, da so pri nas nastale razmere, ki dovoljujejo nepremišljenim slemom jedva se dihati, kamoli pošteno živeti.

Siroke ljudske mase, ne izvemši našega kmeta in obrtnika, ječe pod neznosnim jarmom splošne draginje, a tisti, ki imajo edino od te draginje korist, so veleposestniki in maloštevilni borzni spekulanti, ki se skušajo okoristiti z bedo neimovitih slojev.

V eminentnem interesu vsega ljudstva je torej, da se napravi energično konec tem neznosnim razmeram.

To se pa da doseči edino potom zakonodaje.

Zato ni treba biti človeku baš prijatelj socialnih demokratov in njih stremeljenj, ako priznava, da je bil njih nujni predlog v zbornici proti vladajoči draginji, ako se abstrahira od splošnega položaja v zbornici, ne le umesten, marveč naravnost potreben.

Kaj pa je zahteval ta predlog?

V bistvu ničesar drugega, kakor da naj vlada z zakonitimimi sredstvi

primerno omeji vsako neosnovano podraženje tako živil, kakor tudi drugih potrebščin, predvsem pa da se določi najvišje cene v trgovini, s čimer se zlasti omeji umazani posel raznim mešetarjem, ki so največ krivi, da permanentno naraščajo cene najrazličnejšim produktom.

In Rennerjev predlog? V tem predlogu se zahteva, naj vlada podpira poljedelske zadruge, naj zniža užitenjski davek po mestih, sploh pa davek na pivo, petrolej, predvsem pa na sladkor. Vse to so zahteve, ki so skupne kmetu in delavcu, obrtniku, trgovcu in uradniku.

Takšne zahteve morajo biti vsaj simpatične vsakomur, ki čuti z ljudstvom in ki ima srce za nje, saj so to zahteve, ki so skupne za ves takozvani srednji stan.

Saj je vendar znižanje davka na sladkor, pivo, petrolej itd. v interesu tako kmeta, kakor delavca, obrtnika in uradnika; s tem se znižajo tudi cene dotičnim stvarim, ki jih baš ti stanovi največ konsumirajo. In kdo ima korist od tega? Menda vendar tisti, ki te stvari kupujejo!

Sedaj pa vprašamo: Kako se more vzpričo teh notoričnih dejstev tako grdo slepariti javnost, kakor je to storil včerajšnji »Slovenec«, ki piše doslovno: »Pribiti je treba za vse čase, da so glasovali slovenski liberalci za socialno-demokratski predlog, ki je naperjen naravnost proti obstoju kmečkega stanu«?

To je višek političnega sleparstva in lopovstva!

Ali je zakonita določitev najvišjih cen v trgovini, podpiranje poljedelskih združ, znižanje cen sladkorja, piva in petroleja, ali je vseto res naperjeno proti obstoju kmečkega stanu?

Kmetije, odgovorite na to vprašanje, povejte, ako te zahteve pomenjajo »uničenje kmečkega stanu«, kakor vam hočejo navzečiti vaši »prijatelji« — klerikaleci!

In ti ljudje, ki se hlinijo, da ni boljših zagovornikov kmečkih koristi, se sedaj še upajo bahati, da so kot en mož nastopili proti predlogu, ki je meril zgolj na to, da se prepreči vsako samovoljno, neutemeljeno draženje, ki je tirjal, naj se podpirajo poljedelske zadruge in naj se znižajo cene sladkorja, piva in petroleja ter

primerno omeje oni davki, ki jih kmet, mešan in delavec sicer ne plačujejo neposredno, ki se pa končno vendarle zvale kot neznosno breme na njihove rame!

Proti takšnim splošno ljudskim zahtevam so si upali nastopiti klerikalni poslanci ter si drznejo celo briti nožice iz svojih volilcev, češ, da so »rešili kmeti stan«, ker so prepredili, da se ne poceni sladkor, petrolej in druge enake stvari, ki jih bodisi kmet, delavec ali mešan enako rabi in potrebuje!

Takšni so klerikalni »prijatelji« ljudstva!

Doma se hlinijo, kakor da bi ne bilo odločnejših zagovornikov ljudskih koristi, na Dunaju pa igrajo pod enim klobukom »z zastopniki ljudskih izkoriščevalcev, borznih spekulantov, z lovei za dividendami in provizijami« ter prodajajo interese svojih volilcev! Kdaj bo ljudstvo spregledalo in pokazalo vrata tem sleparjem?

Poslanska zbornica.

Na Dunaju, 3. dec.

Vlada diha že prostjeje, ker sme upati, da spravi nagodbo pod streho. Nujni predlogi, ki zapirajo dnevni red, izginjajo hitro drug za drugim, tako da bo že v četrtek mogoče začeti z razpravo o nagodbi. Ta razprava ne bo preveč dolga, zakaj vsaka prememba teh zakonov je izključena. Zbornica mora vse točke brez premembe sprejeti in kakor se kaže, jih tudi sprejme.

S tem pa še nikakor ni rečeno, da sme vlada mirno gledati v prihodnost. Rešiti je še budgetni provizorij in rekrutni zakon. Če bo opozicija hotela, bo lahko delala vladi še velikih težav; še več, lahko provzročijo tudi krizo. Baron Beck se zaveda svojega položaja in poskuša doseči porazumljenje z opozicijo. Morda ne bo njegovo delo brez sadu. Danes niso češki radikali nobenega nujnega predloga vložili. Iz tega se da sklepati, da so pogajanja z Beckom v dobrem tiru. To priča tudi nezadovoljnost Nemcev, ki je danes bila zopet prav očitna.

Današnja seja je bila prav zanimiva in tudi važna. Veljala je svoboda znanosti na vseučiliščih in tisti klerikaleci, ki so na dunajskem katoliškem shodu ošabno oznanjali, da bodo vseučilišča pokatoličani, so lepo rep med noge stisnili in zlezli pod klop.

Začetkom seje se je ministrski

predsednik izrekel glede ostrih izjav, podanih zaradi pruskega zakona, ki dovoljuje razlastitev imetja na Pruskem bivajočih Poljakov. Ministrski predsednik Beck je seveda zavzel korektno stališče in je izjavil, da se ne vtika v notranje zadeve drugih držav.

Ko so potem izginili nekateri nujni predlogi, je prišel na vrsto Masarykov nujni predlog, naperjen zoper katoliški shod dunajski in njegova napoved, da se morajo vseučilišča poklerikaliti. Masaryk je utemeljeval svoj predlog s sijajnim govorom in je s svojimi uničujočimi dokazi klerikalcem kar sapo zaprl.

Klerikaleci z dr. Luegerjem na čelu, — je rekel Masaryk — so dolžili vseučilišča, da pripravljajo prevrat. V resnici pa so vseučilišča socialno in politično konservativna. Odlični zgodovinar, ki ga je sam Mommensen najtopleje priporočal, samo zato ni postal profesor, ker je bil brez vere, dasi jamčijo državni osnovni zakoni vsakemu svobodo vesti in svobodo znanosti. Med moderno znanostjo in moderno kulturo pa med cerkvenim svetovnim naziranjem je res nepremosten propad. Dokaz tega je § 80. silabusa iz l. 1864., ki pravi: Kdor trdi, da se more in hoče rimski papež sprijazniti z napredkom, z liberalizmom in z moderno civilizacijo, bodi proklet. Nasprotje je očitno. Znanost temelji na izkušnjah in zahteva svobodo kritike, cerkev pa stoji na stališčih razodetja. Na indeksu, ki ga je izdal Leon XIII. stoje vsa dela, ki jih spoštujejo izobraženci. V cerkvi sami sta nastali dve stranki. Na Nemškem se trudijo bogoslovci že mnogo let, da bi spravili cerkev v soglasje z moderno civilizacijo. Tudi v Avstriji je nekaj takih sicer dobrih katolčanov. Rim pa teh poskusov ne trpi. Schell je prišel na indeks, Ehrhart je Dunaj zapustil, drugi duhovski shod na Dunaju je bil prepovedan in letos je izšel novi silabus in je bila izdana nova enciklika, ki odklanja vsako spravo med civilizacijo in med cerkvijo. V novi encikliki je citati, da se modernistična nevarnost že pretaka cerkvi po žilah. Dunajski kat. shod in konferenca škofov sta sporočila v Rimu, da se brezpogojno podvržeta novi encikliki in novemu syllabusu. Avstrija naj bo zopet zadnja na svetu. Če hočejo klerikaleci zavzeti vseučilišča, se jih mora vprašati: s kako pravico in s kakimi sredstvi. Mi zahtevamo svobodo zase in za klerikalce. Kako se torej hoče vseučilišča za-

vzeti? Ali more znanost nazaj iti? Ne. Boj zoper cerkveno avtoriteto traja stoletja. Moderno svetovno naziranje je popoln sistem, katolicizem pa je inferijoren. Kako znanost protežira Rim, je pokazal protiframasonski kongres v Tridentu l. 1895. Celo tako filozofičen papež, kakor je bil Leon XIII., se je vsedel na limanice sleparju Taxisu. Klasičen izglede je tudi sv. Nepomuk, ki sploh ni nikdar živel. Zgodovinar Tomek je dokazal, da sv. Janez Nepomučan sploh ni nikdar živel. Taka znanost ne bo zavzela naših vseučilišč, ker za to ni zmožna. Monsignor Scheicher (bivši klerikalni poslanec) je priznal, da cerkev nič ne stori zoper grdobije, ki v njej vlada. Scheicher je priznal, da grozi avstrijskemu katolicizmu katastrofa. Med katoličani samimi je boj za teološko šolo. Eni hočejo, naj se duhovniki vzgajajo na vseučiliščih, drugi da v semeniščih. In vi hočete zavzeti vseučilišča. Vi niste zmožni tega. Vi lahko šoli škodujete, zavzeti je ne morete. Vaša »Heurigen« filozofija in Vaša teologija iz mestne kleti nas ne bo rešila. L. 1888. je Lueger v državnem zboru izjavil: »Jaz hočem, naj bo ljudska šola samostojna in svobodna. Ljudje se ne odvrčajo od cerkve zaradi filozofičnih nauk, nego ker vidijo, kako zlorablja cerkev in njena organizacija vero. Vrh tega vidijo in čitajo ljudje marsikaj, kar jim predčuje propadanje cerkvene moči. Če človek čita, da je hotel papež poslati na mirovno konferenco v Hag svojega zastopnika, pa da ga niso pripustili, ker je ugovarjala Italija, mora to vplivati na njegove misli. Ravno tako, če čita veren človek, da je cerkev izgubila vso politično oblast in se v vsi Evropi ni ganil noben prst. Razvoj sili ljudi, da se odvrčajo od cerkve. Mi živimo v velikem razvojnem procesu, vse se reformira, tudi vera. Mi hočemo bolj šo vero, kakor je v vaš. Ta vaša vera nam ne zadostuje. Nisem sovraznik vere, nikdar nisem bil ateist, a sram me je, da bi pred Vami (klerikaleci) govorili o svoji veri. Moram pa tu govoriti kot Čeh. Narod češki ne bo nikdar po svoji večini klerikalen. Češki narod je bil prvi, ki je strl rimske verige in jezuitsko reformacijo. Jožefinizem in liberalizem je vstvaril podlago za prepoved Čehov. Namen mojega današnjega predloga je, da se pokaže, če je večina te zbornice klerikalna ali napredna in svobodomiselná.

Okrog govornika je bilo zbranih ves čas vse polno poslancev. Navzočni

LISTEK.

Nekaj o zgodovinskem pomenu ljubljanskega gradu.

Vsako mesto, da, vsak večji kraj širnega sveta ima svojo posebnost, ki je nanjo ponosen vsak rojak in katere se pri spominu na svojo domovino najpogostejši spomni, če je še tako daleč proč od nje. Mnogo krajev imenuje ljudstvo sploh le z imenom dotične posebnosti, ki ni postala samo domaćinom, ampak v teku časa tudi tujcem tako znana, da je dobilo označenje dotičnega kraja po oni posebnosti naravnost značaj mednarodnega imena. — Kdo ne misli pri imenovanju »Kremla« takoj na mater Velike Rusije, na Moskvo, ali če se omeni »stari Štefina« cesarsko mesto ob Donavi; ime »Hradčin« zadostuje za »zlato Prago«, istotako »Kraljevi griček« ali »Leviz San Marcar«, če se hoče označiti Budimpešto ali Benetke. Tržčan, naj si bo slovenske ali italijanske narodnosti, je ponosen na to, da je rojen pod senco »San Giusta«.

Posebnost Ljubljane je grad!

Ob njegovem vznožju so sezidali v davni prošlosti mesto, ki se danes razprostira kroginkrog njega, da tvori naravno središče »bele Ljubljane« in s to takorekoč cele Slovenije! Podrobna zgodovina ljubljanskega gradu, ki bi bila brez dvoma jako zanimiva, se bo morala šele pisati; vsekakor pa se lahko trdi, ne da bi se dalo temu ugovarjati, da je mnogo takih objektov, ki veljajo za slavne in katerih imena izgovarjajo domačini z največjim spoštovanjem, dočim jih hodijo tuji trumoma občudovat, katerih zgodovina pa se z ono ljubljanskega gradu ne da meriti niti z daleka. Celo čas, v katerem je moral služiti ljubljanski grad svojemu najžalostnejšemu namenu, ko je sprejemal v svoje okrilje jetnike, ki so se morali tu pokoriti za svoje resnične ali dozdnevne pregrehe proti državi ali družbi, nudi toliko zanimivosti, da jih hočemo na tem mestu nekaj omeniti; kasnejšemu strokovnemu peresu pa prepuščamo, da nadrobneje obdela to epoho iz zgodovine ljubljanskega gradu, in pridobi gradu doma in na tujem zgodovinsko ime.

Kakor je znano, je služil grad do maja leta 1895., ko so ga radi poškodb, povzročenih po potresu, izpraznili za ga proglasili za dotodanj namen nerabnega, kot kaznilnica oziroma ječa za navadne in politične zločince. Mnogo izmed teh političnih zločincev se je živahno udeleževalo italijansko - patrijotičnega

osvobodilnega gibanja takratnih tajnih zvez, imenovanih »Carbonari« in »Giovine Italia«.¹⁾ Za ta svoj »zločin«, ki je veljal za ve-

¹⁾ Ta skrivna družba, ki je nosila ime »Carbonari« (oglarji) po svojem ritualu, ki je bil povzet po običajih, navadnih pri žganju oglja. Nastala je začetkom 19. stoletja v Napolju in se je pozneje razširila po vsi Italiji in Franciji. Bil je v zvezi s prostozidari in je stremila po ustanovitvi narodne neodvisnosti in svobodomiselnih državnih form. Carbonari so torej najodločnejše pobijali reakcijo in gospodstvo Avstrije v Italiji od leta 1815. Važno vlogo so tudi igrali pri revoluciji v Napolju leta 1820. Okoli leta 1840. so izginili sledovi te družbe, oziroma je ostala kot taka brez vsakega vpliva na prevrat meseca februarja l. 1848.

²⁾ Zveza »Giovine Italia« (Mlada Italija) je nastala leta 1832 iz Karbonarcev. Ustanovil jo je italijanski patriot in republikanec Luis Mazzini (roj. 22. junija 1805. v Ženovi, umrl 10. marca 1872 v Pisi), kije obenem ustanovil tudi »Mlado Poljsko« in »Mlado Nemčijo«. Te zveze so tvorile skupaj »Mlado Evropo«. Geslo te politične organizacije, katere glavno delo je bilo razširjenje republikanske ideje med evropskimi narodi, se je glasilo: »Svoboda, enakost in človekoljubnost«. Glasilo italijanske zveze je bil list »La giovine Italia«, ki ga je pisal Mazzini in ki se je tiskal v Ženevi. Takoj v prvih številkah je pozival »pristaše« zveze k boju zoper aristokracijo, kraljevske dinastije, papeštvo in preteklost in za uresničenje idej francoske revolucije leta 1793. Ta uradno prepovedani časopis je se sicer z vsemi mogočimi umetniškimi sredstvi razširjal in čital po vsi Italiji, dočim se je poskus zarote in vstaje popolnoma ponesrečil. Po udnuženju revolucije leta 1848., ki jo je pripravila zveza in katere so se njeni člani udeležili v velikem številu, je izgubil vso veljavo.

leizdajstvo, so se morali pokoriti z dolgoletnim jetništvom na ljubljanskem gradu. Vsi ti politični zločinci so pripadali skoraj brez izjeme prvemu slojem italijanske družbe; med njimi se je nahajalo mnogo inteligentov, ki so predstavljali cvet takratne, politično seveda v neštete male države raztrgane duševne Italije.

Kmalu nato, ko so Avstrijci zavzeli Lombardsko in Benečansko (l. 1814.), se je jela po teh pokrajinah širiti »Carboneria«, ki je reprezentirala idejo zedinjene Italije. Leta 1820. je štela, posebno v Milanu, kjer je bilo njeno glavno zavetišče, med takimenovanimi višjimi stanovi, že več sto članov. Ti so skušali po časopisu »Conciliatore« (Posredovalec), ki ga je urejeval Silvio Pellico,³⁾ vzbujati in vzdr-

³⁾ Silvio Pellico (roj. 25. junija 1789 v Saluzzo v Piemontu, umrl 1. februarja 1854 v Turinu), je bil laški pesnik ter je kot tak spisal več žaloiger in pesmi, katerih prve so večinoma patriotične, druge pa nabožne vsebine. Poleg tega je bil tudi vzgojitelj. Začetkom l. 1820 je pristopil zvezi Karbonarcev in je bil zgoraj označenega dne z drugimi zveznimi člani prijet. Dlje časa je bil zaprt v milanskih ječah; meseca februarja 1821 so ga odvedli v svinčene ječe v Benetke, kjer je bil obsojen na smrt. Cesar je spremenil smrtno kazen v 15letno ječo na Spielbergu pri Brnu. 1830 je bil pod vtiskom pariške juljske revolucije na Dunaju zajedno s svojim prijateljem Marconcellijem pomiloščen in izpuščen. 1832 je izšlo v Turinu njegovo glavno delo »Le mie prigioni« (»Moje ječe«), v kat-

ževati med ljudstvom misel na politično prerojenje Italije. Približno eno leto po zatrtju imenovanega časopisa,⁴⁾ je začela avstrijska vlada zapirati vse politično sumljive osebe na Lombardskem in Benečanskem (9. do 16. oktobra 1820.)⁵⁾ Usodo aretacije in zapora so delili s Pellicom med drugimi tudi Angelo Canova, rojen Turinec, član in artistični vodja takratne slavne italijanske igralske družbe Marchionni in Giacomo Alfredo Rezia, doma iz Bellagije ob jezeru Como, ki jih je oblast v Benetkah osumila za glavna zarotnika in jih zaprla. Ta je bil splošnega artilerijski stotnik v armadi italijanskega kraljestva, ki je ustanovil Napoleon I. (1805. do 1813.) Ko je to razpadlo, je bival v

rem slika gniljivo in verodostojno svoje 10-letno ujetništvo. To delo, ki je prevedeno v vse kulturne jezike — kasneje tudi v slovenščino — je nemalo pripomoglo, da se je sovražstvo do avstrijske armade tako močno razširilo med Italijani; pridobilo je tudi Italijanom simpatije inozemstva, zlasti Anglije in Francije.

⁴⁾ »Il Conciliatore« je poudarjal v svojem programu, da hoče posredovati med »klasično« in »romantično« strujo v italijanski literaturi, ki ste si takrat ostro nasprotovali. List je izhajal dvakrat na teden. Izšel je v 112. številkah in je moral prenehati na ukaz vlade 17. oktobra 1819.

⁵⁾ Vire za večino dat, ki se nahajajo v tej skici, je podal pisatelj rade volje kurtorij zavoda »Museo del Risorgimento nazionale italiano«, ki ga je ustanovil in ki ga vzdržuje mesto Milan; za kar mu bodi na tem mestu izrečena ponovna zahvala.

so bili vsi duhovniki. Medklice sta delala največ Bielhawek in prismoje-ni Sternberg.

Naučni minister Marehet je kratko izjavil, da je svoboda znanosti in raziskovanja nedotakljiva svetinja. Vlada program je, da ostane tako.

Ko je potem še grof Sternberg nekaj klobasal, se je seja pretrgala. Glasovanje bo jutri.

Ogrsko-hrvaški konflikt

Budimpešta, 3. decembra. Ministrski predsednik dr. Wekerle je govoril med današnjo sejo pred večjo skupino poslancev o političnem položaju ter rekel glede hrvaškega vprašanja: »Po mojem mnenju je že skrajni čas, da napravimo konec ilirskim sanjam. Nedotakljivost ogrske enotne države ne more trpeti, da bi se hrvaška strem-ljenja še bolj širila. Naše trdno za-upanje je, da pripravimo tudi sedan-je elemente hrvaškega sabora, reso-lucioniste, k pameti. Ako pa se to ne posreči, hočemo hrvaški sa-bor povsem mirno razpu-stiti.

Zagreb, 3. decembra. V do-bro poučenih političnih krogih zatr-jujejo, da prideta k otvoritvi hrvaškega sabora tudi minister pl. Josi-pović in ban dr. pl. Rakodeczay.

Iz ogrsko-hrvaškega drž. zbora.

Budimpešta, 3. decembra. Nadaljevala se je razprava o poobla-stilnem zakonu. Prvi je govoril posl. dr. Bauer, in sicer hrvaško. Doka-zoval je, da je ta enoparagrafni za-kon novo kršenje statusa quo. Sploh pa je nagodba v industrijskem in dr-žavnopravnem oziru v nasprotju s hrvaškimi interesi. — Proti poobla-stilnemu zakonu so še govorili po-slanci Nagy in Sander (desidenta) ter Goldis. Potem sta zagovarjala predlogo in vladno politiko ministr-ski predsednik dr. Wekerle in na-učni minister grof Apponyi.

Izgredi v Črni gori.

Kotor, 3. decembra. Iz Ceti-nja se poroča, da je brigadir Jovović prišel s svojimi pobratimi pred hišo vojvode Žerovića, ki je zaprt zaradi veleizdaje ter hišo zažgal. To se je baje zgodilo na višji ukaz.

Splošno se raznaša vest, da knez Nikola pripravlja vse potrebno, da okupira Črno goro avstro-ogrsko ar-mada ter da hoče svojo politiko izve-sti po dunajskih navodilih. Seveda lahko troši take vesti opozicija, da omrzi kneza in njegovo rodbino pred narodom.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 3. decembra. Vsled nasveta policije se carjeva rodbina za sedaj še ne preseli v zim-sko palačo, temuč ostane vsaj do no-vega leta v Carskem selu, kjer se bo praznoval tudi carjev god.

Car je sprejel v daljši avdijenci predsednika dume Homjakova ter se je izrekel odločno proti reakcionarni agitaciji skrajne desnice v dumi.

Varšava, 3. decembra. Iz So-snovice so pripeljali uklenjene v Var-šavo voditelje poljske socialistične stranke, šest mož in eno ženo, ki jih je vsled anonimne ovadbe prišlo vo-jajstvo. Pri aretiranih so baje dobili vojaške puške, patrone in razne na-črte, iz katerih je razvidno, da je bila

mnogih italijanskih mestih, med dru-gimi tudi v Neaplju Tukaj je po-stal leta 1817. član protozidarske lo-že »Alla Stella del Sud« (»Juž-na zvezda«) in se je obenem pridru-žil tudi »Carbonarcem«. Precej časa je bival v Bologni in Pa-dui, nato pa je prišel leta 1819. v Benetke in se tu udeležil ustanovitve lože »Alla giustizia« (»Pravi-ca«), ki je zasledovala iste cilje kot »karbonarska zveza. Predsedo-val je tej loži kot »mojster 33 * * *« do svoje aretacije. Canova in Re-zio sta odpotovala v noči med 25. in 26. marcem 1822. iz Benetk zaeno s Pellicom in Maroncellijem, ki sta morala na Spiel-berg. Do Ljubljane so hodili sku-paj. Vjetniki so se peljali po dva in dva na dveh vozovih, v katerih enem je bil policijski komisar, v drugem pa podkomisar; razven teh je spre-mljalo transport še 6 ali 7 policijskih vojakov s sabljami in puškami. Poto-vali so preko Vidma, kjer so jetni-ki v gostilni, v kateri so prenočevali, spoznali v dveh služabnikih dva — sozarotnika (karbonarca). Po posre-dovanju teh so mogli pisati svojim sorodnikom in prijateljem v domovi-no.⁶⁾ Potovanje se je potem nadalje-valo preko Gorice in Ajdovšči-ne v Ljubljano. Canova in Re-zio sta ostala v zaporu na gradu, Pe-

stranka v zvezi z umori inženirjev in rudniških uradnikov v zadnjih časih.

Odesa, 3. decembra. Vseučiliš-šči v Kijevu in Jurjevu sta začasno zaprti zaradi neprestanih vojaških nemirov. V Kijevu so zaprti več sto dijakov, ki nočejo ničesar jesti, da s tem protestirajo proti sirovemu na-stopanju kozakov, ki so dijake pred univerzo z nagajkami pretepali.

Poraz francoskega vojnega ministra.

Pariz, 3. decembra. Pri raz-pravi o vojnem proračunu je zborni-ca odklonila vse predloge vojnega ministra Picquarta, katerega stališče je vsled tega nezdržno. Proti volji vojnega ministra je zbornica z veliko večino sprejela predlog, naj se orožne vaje skrajšajo na 21 in 15 dni orožne vaje v dež. brambi pa na 7 dni. Končno je bil proti odločni izjavi vojnega ministra sprejet predlog, naj se gotove kategorije vojakov nabor-nega letnika 1904 (predvsem učite-lji) zaradi prenapolnitve vojašnic ta-ko pošljejo domov.

Kriza na Portugalskem.

Madrid, 3. decembra. Monar-histična stranka na Portugalskem je sklicala na dan 8. t. m. shod svojih zaupnikov. Na shodu se bo razprav-ljalo o tem, ali se naj kralju od-pove pokorščina ter se pri-seže prestolonasledniku. Tak predlog se brezdvomno sprejme z veliko večino. Voditeljem monarhi-stov se je zdel tak korak potreben, ker monarhisti splošno izjavljajo, da prestopijo rajši v republikanski ta-bor, kakor bi ostali zvesti kralju. Da se zabranijo nemiri pri zborovanju, so zaprti že več sto republikancev.

Veliko senzacijo je vzbudila vest, da je našla policija v Lisaboni v hiši štabnega zdravnika mestne gar-de 75 bomb. Dosedaj je bila mestna garda na glasu kot najlojalnejša vo-jasna četa v celi Portugalski. Zaprti so nad 100 oseb. Kaj se zgodi s poli-tičnimi vjetniki, ni znano. Za sedaj jih spravljajo natihoma na samotne trdnjave.

Bodoči predsednik Zed-njenih držav.

London, 3. decembra. Demo-kraatični senatorji in poslanci so izvr-šili tajno glasovanje o bodočem pred-sedniku republike. Glasovanje je po-kazalo, da je Bryanova kandida-tura za predsednika zagotovljena.

Klerikalna kultura.

V roke mi je prišla drobna knji-žica »Sveto pismo — Sanje Marije Device«. Na knjižici ni imenovan ne pisatelj, ne založnik, ne tiskar, vendar je obče znano med duhovniki, da je to knjižico spisal neki duhovnik v Istri in da jo marljivo razširja.

»Sveto pismo — Sanje Device Marije«. Človek bi mislil, da je to na-boženska knjižica, spisana v vzpod-budo verskega čuvstvovanja in utr-jevanje vere same. V resnici pa je ta brošura umazana špekulacija, s kate-ro se hoče v umstveno itak žalostno-zaostalem ljudstvu utrditi najbolj bedasto praznovrstvo.

V tej brošurici čitamo: »Kdor ima to pismo, naj ga poso-di od hiše do hiše, in ako si je nako-pal še toliko grehov, vsi mu bo-do odpuščeni. Kdor nosi pri se-bi ta listek, gotovo ne bode poškodo-

llica in Maroncellija pa so transportirali preko Gradaec in Dunaja v Brno, kamor sta do-spela 19. aprila. V »Pripombah k mojemu ujetništvu« se iz-raža Pellico jako pohvalno o člo-vekoljubnem postopanju občinskega tajnika (segretario comunale) v Ljubljani, napram vjetnikom, in obžaluje, da si ni zapomnil imena te »anime generose«, (velikodušno sr-ce). Zapiski, ki jih je zabeležil na po-tu in v katerih se je tudi nahajalo ime onega moža, so Pellico odvze-li v Brnu, ne da bi mu jih bili kdaj vrnili, o čemer se je kasneje bridko pritoževal.

Canova, ki je bil istočasno s Pellicom in z ostalimi Karbo-narci obtožen in ki je bil spočetka obsojen na 5letno ječo na Ljub-ljanskem gradu, je bil že čez 2½ leta, najbrže zaeno z Rezijem, izpuščen iz ječe in se je nato povrnil v svoje rodno mesto Turin.⁷⁾ Poleg imenovanih zarotnikov je bil tudi radi veleizdajstva obsojen v Ceroji rojeni profesor Adeodato Ressi v petletno ječo na ljubljanskem gradu, a je umrl tisti dan, ko se je razglasila obsodba.⁸⁾

⁷⁾ Pismo očeta Silvia Pellico, Ono-rata Pellico, svojemu mladostnemu pri-jatelju Luigi Gonzagji. Turin 29. januarja 1829, v knjigi »Epistolario di Silvio Pellico«, izdal Piera Maroncelli.

⁸⁾ Cesare Cantu: »Il Conciliatore e i Carbonari«.

(Dalje prihodnj.)

van; on ni oropan, njemu ne mo-re škodovati sovražnik. Po-rodniči, ki ne more poroditi, naj se ji da ta list v roke ter na ta način bo-de laglje porodila; in otrok bode zelo srečen. To so resnične besede. V imenu Boga Očeta, in Sina, in svetega Duha Amen. Kdor nosi pri sebi ta listek, mu nihče ne more škodovati, in Boh ga bode obvaroval da se mu ne pripri-ti kaj hudega; njemu se ni treba bati ne puške ne drugega orožja; po zapo-vedi Jezusa Kristusa in Marije mo-rajjo izginiti vsi vidni in nevidni du-hovi, in sv. Duh sam mu bode stal na strani ob vsaki nesreči. Kdor tega ne verjame naj poskusi privezati ta list enem mpsu navratin vnjega strelja, krogla pa ga ne bo-de zadel a in tako se bode prepri-čal, da je sv. resnica. Kdor nosi ta list pri sebi, ne bode preboden, jast prisežem pri živem Bogu, Očetu, Si-nu Jesusu, Boh naj naredi v imenu Boga Očeta Sina in sv. Duha. Ta list jo poslan iz nebes, in najden v enem votlem, kamnu leta 1724. On je bil napisal z zlatimi črkami, in je pla-val po veliki vodi »Obtarin« kadar ga je hotel kdo prijati je izginil. Ko je leta 1791. eden obljubil da bi ga prepisal dal, hitro se mu je približal.

»Število Kristusovih ran in solz, za nas grešnike je padlo: Kaplje krvi 6.662.000; v vrtu moleč 9730; truplo bičano 6666 po glavi 85; po trebuhu s kolenom poteptan 182; s pestmi bit 33; po licih, po rokah, in obrazu plju-van 32.326; na zemljo vržen 13. Vse to s križem, ki je tehtal dva centa. Kdor bode molil 7 očenaš 7 češčenja si Marija in apostolsko vero, tako dolgo da število doseže svoto kaplje te pre-lite krvi, v čast mojemu trpljenju, za-dobi odpustke in odpusčenje vseh gre-hov; če bode te poprej umrl bode pa Boh vam odpustil grehe; ako bode molil le očenaš njega ne bode pekel ogenj vic.«

»V letu je 45. dni nesrečnih za-pomnisi; ako je otrok na eden teh dni rojen, ne bode dolgo živel, ako se kdo ženi ali se papustila na ta dan, ali pa v revščini živila. Sejati, živino rediti tudi ni dobro, ako se kdo iz kupčije na pot poda gotovo pride v škodo. Naj se začne kar koli se hoče vse pri-de v škodo. Od teh 45. so tri še bolj nesrečni in ti so: prvi dan aprila je Judež izdajalec Kristusov rojen. Pr-vi dan avgusta je Boh prekleto ange-lje pahnli. Prvi dan septembra je So-doma in Gomora pogreznili. V teh treh dnevah je vsak nesrečen kdor je rojen na ta dan, umrje v eni ali dru-gi nesreči ter se težko umakne nesre-či, da bi v eno nesposlljivo smrt bil obsojen in ne včaka velike starosti. Drugi so tilé: Januar 1. 2. 6. 7. 11. 12. 14. 17. 20. Februar 8. 10. 17. Mare 1. 2. 12. 13. 15. 17. April 1. 3. 15. 17. 18. Mai 8. 10. 16. 17. 30. Juni 1. 7. 18. Ju-li 1. 5. 6. August 1. 3. 7. 18. 20. Sep-tember 1. 3. 12. 15. 17. 18. 20. 30. Oktober 1. 12. 15. 17. November 1. 7. 11. 17. December 1. 11. 27.«

Ti izvlečki menda zadostujejo v označenje cele vsebine te brošurice, ki obsega od konca do kraja take go-rostasne budalosti. Ker je vse pisano v cerkvenem slogu in s cerkveno fra-zeologijo in ker se ljudstvo ne da bi kaj mislilo, vklanja vsemu, kar ima cerkveni značaj, je pač umljivo, da priprosti ljudje verjamejo te urne-besne budalosti. Na ta način utrjuje klerikalizem najgrje praznovrstvo med ljudstvom. Take brošurice more-jo imeti samo en namen in uspeh: ljudstvo poneumnjevati do skrajnosti. Ljudska neum-nost je eksistenčni pogoj klerika-lizma.

Dnevne vesti

V Ljubljani. 4 decembra.

— »Slovenčev« poročilo iz že-lezniškega sveta. »Slovenec« je pri-občil preteklo soboto o seji železniškega sveta poročilo, ki je tako zlob-no zavito in lažnivo, da je treba nanj reagirati, ne radi »Slovenca«, mar-več radi slovenske javnosti, da se ji znova pokaže, koliko je vredno »Slo-venčev« resnicoljubje in koliko je dati na verodostojnost škofovega gla-sila. »Slovenec« pravi, da je poslanec Hribar po svojem referatu v železniškem svetu znova izrekel ministrske-mu predsedniku svojo iskreno zahva-lu za njegov trud, da se je omogočila zgradba belokranjske železnice. Ta trditve je popolnoma zlagana, ker je poslanec Hribar le strogo stvarno po-ročal o železniški predlogi, ne da bi se le količikaj pri tem dotikal vpra-sanj, ki s to predlogo niso v prav no-beni zvezi. Sicer pa tudi zahvale in najsi bodo še tako umestne in upra-vičene, ne spadajo v referat, ki ni to-liko namenjen za vlado, kakor za po-slance. Škofov list je nadalje tudi tr-dil, da je Hribar skušal v odseku ob-struirati in je v to svrhu pred preho-dom k glavni in podrobni debati predlagal, naj se seja odgodi. Konša-tujemo, da je ta trditve docela iz trte izvita, zakaj poslanec Hribar s svo-jimi predlogi na preložitve seje ni

imel absolutno nikakih obstrukcij-skih namenov. Baš isti dan so ga namreč obiskali njegovi sorodniki iz Brna in ker je ž njimi imel dogovor-jen sestanek, je naravno skušal sejo odgoditi na drugi dan, to tembolj, ker bi mu bila s tem dana prilika, se še temeljiteje pripraviti na svoj refe-rat. Sicer pa so seje železniškega od-seka tajne. Ako je torej kdo iz želez-niškega sveta priobčil podrobnosti seje, je s tem grešil proti odsekovim predpisom, ki nalagajo članom, da naj čuvajo tajnost o odsekovih raz-pravah. Izmed klerikalcev sta v že-lezniškem odseku Šuklje in dr. Gregorčič. Ker dr. Gregorčiča ni bilo pri seji in ker ni misliti, da bi izlegel v »Slovenec« kak neslovenski poslanec svoje kukavično jajce, na-stane vprašanje, kdo je tisti pošte-njak, ki je odložil lažnivo poročilo v »Slovenec« o tej seji? Morda bi vedel o tem kaj natančnejšega povedati gospod dvorni svetnik Šuklje? Pa ne da bi imela tu vmes svoje prste bleda zavist in užaljenost samoljubje, ker se gotovi osebi ni izročil referat o — belokranjski železnici?!

— Iz sorške župnije. Kakor smo slišali od strani, pobirali so znani »poštenjaki« po sorški župniji neke podpise. Ako imajo dotični poštene namene, naj nastopijo javno in naj pridejo po podpise k posestni-ko m sorške župnije, ne pa, da podpi-sujejo solske otroke in druge ljudi pod lažnjivimi pretvezami. Na dan tedaj s podpisi in dotično prošnjo, pa se bode kmalu videlo, kje je velika večina. Za vse druge: Franc Šušteršič, Anton Ku-ralt, Gašper Jamnik, Anton Svoljšak, Ivan Krek, Valentin Ločnikar, Franc Dolinar, Anton Gaber, Franc Drešar, Simon Zelenec, Jernej Kova-čič, Jožef Svoljšak, Ivan Čar-man, Ivan Dobre, vsi posestniki.

— Četrti letnik mariborskega učiteljskega zaprt. Slavni klerikalni pedagog Majcen slavi svoj triumf: četrti letnik mariborskega učiteljs-kega, ki ni hotel prihajati k njegovim uram, je zatvorjen. V ponedeljek zjutraj je prišel med poukom iz vero-nauka v razred dež. šolski nadzornik Končnik, ki je bral levite učiteljskimom in jim očital, da s svojim ravnanjem pobirajo za druge kostanj iz ognja. Naj se pokore ali pa bodo čutili še hujše posledice, kakor jih bodo, če ubogajo njegov svet. O od-stranitvi Majcena seveda ni bilo go-vora. Ker so učiteljskiški nato zopet izostali od Majcenove ure od 11. do 12., prišel je popoldne ob 3. ravnatelj Schreiner s vsem učiteljskim zborom (manjkala sta edina Majcen in prof. Vavroh) v razred in razglasil kazni, ki jih je potrdil že deželni šol-ski svet. Kazni so sledeče: Razredu se izreče ukor pred svo konferenco; vse štipendije se odtegnejo (s tem bo mo-ralo mnogo učiteljskišnikov, ki stoje pred maturo, zapustiti zavod in mi-sliti na drug poklic); red iz npravnosti se pri vseh kandidatih poslabša za dve stopnji; odtegne se vsaka podpora zavoda; ker se je vkljub opominu po-dež. šolskem nadzorniku nadaljeval štrajk, se zatvori razred. Ravnatelj je dostavil temu razglasu, da ne ve, kdaj se četrti letnik zopet otvori (ni razpu-ščen, kakor trdi »Slovenec«), zato naj prihajajo učiteljskiški gledat na »črno tablo«, da zvedo o tem. Ves letnik se je nato odstranil molče, učiteljski zbor je pa ostal v sobi. Proti tej drakoniki kazni se vložil rekurz na naučno ministrstvo. — Majcen ostane seveda še nadalje profesor, ker on ni kriv ničesar, zakrivilo so vse le učiteljskiški, katerim je treba poka-zati in dokazati, da se nimajo nikdar in nikoli ustavljati, pa če se jim godi še taka krivica! Krasne razmere za-res!

— Pijonirji naše prosvete? S slo-venskega Štajerskega se nam piše: Sedanja politična situacija v Av-striji ohrabljuje naše klerikalce, — duhovne in posvetne — da kar te-kujejo, kje in kako bi vdušili vsa-ko napredno stremljenje, naj se že pojavi v šoli, v društvi ali kjerkoli. Znano je, kake žalostne razmere vla-dajo na takozvani slovenski gimna-ziji v Celju, ravno tako, kaj počenja naduti klerikalci, vadnični učitelj Gabrijel Majcen v Mariboru, kako se hoče uničiti slovenske dijake, ki se ne udinjajo srednjeveškim nazorom, kako se denuncira slovensko ljudsko učiteljstvo kot brezversko in ljudstvu sovražno itd., itd. A vse to brezobzir-no, škandalozno postopanje klerika-lizma pri nas ne najde dosti odločne-ga odpora od poklicanih činiteljev! V Celju je bil raz leco v navzočnosti dijakov nesramno napaden neki pro-fesor, a vse je utihnilo zdaj; pedago-gika in — klerikalni pedagogi tako hočejo. V Mariboru bode na učiteljs-ču ignoran G. Majcen še dalje »po-učeval« slovenščino; škof Miha Na-potnik je posredoval, — in biti mora tako! Besni naši maziljenci napadajo učiteljstvo v »Slovenskem Gospodar-ju« na nečuvnen način ter lažejo, da se kar kadi; to vse pa le zato, da bi učiteljstvo podkopali zaupanje pri ljud-

stvu ter napram njemu nahujskali prosti narod; a šolska oblast se v oči-gled takemu brezstidnemu rovanju niti ne gane! Vse se godi v znamenju klerikalizma, v prilog našim črnim pijonirjem. Človeku se res že dozde-va, da bivamo v srednjeveški dobi. Bode-li to še dolgo trajalo tako? Mar ni že čas, da se vse, kar še napredno misli in čuti, združi in začne brez-obziren boj proti klerikalizmu na Štajerskem?

— Iz finančne službe. Davčni ofi-cijal Konrad Rozman je imenovan za davčnega upravitelja v IX. čin. razredu, davčni asistent Fran Sta-rijan pa za davčnega oficijala v X. činovnem razredu. Evidenčni eleve Josip Perovski je imenovan za evidenčnega geometra II. razreda v XI. čin. razredu.

— Iz železniške službe. K trasi-ranju nove železnice v Novo mesto pride višji stavbni komisar železniškega gradbenega vodstva v Celovcu, Friderik Juer.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prodala dosedaj toliko računskih listkov, da so tiskarski stroški 500.000 komadov popolnoma pokriti in je že sedaj nekaj prebitka. Vse, kar se bo sedaj prodalo, bode družbi že v korist. Na delo torej Slo-venci in Slovenke!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da je že dolgo časa pri pošto-čkovnem prometu. Vsi nabrani zneski in prispevki naj se pošiljajo po položnicah, da se pri-hrani poština. Kdor želi čekovnih položnic, naj se obrne na družbino pi-sarno v Ljubljani.

Z divjaki zmerja zadnji »Domo-ljub« nekatere fante in može z Janč, ker so se drznili pozvati svojega žup-nika pred sodišče. Župnik je dotične može in fante napadal na prižnici in je bil zaradi tega od sodišča obsojen. A zato, ker so dotični može in fante iskali svojo pravico pri sodišču, jih proglasa »Domo-ljub« za divjake. Po naši sodbi je za divjak le tisti, ki dela ljudem krivico in jih napada, ne tisti, kdor pri pristojni oblasti išče pravice. Divjak je torej v tem sluča-ju župnik, ne padotični može in fante, ki jih je župnik tako napadal, da ga je celo duhovnikom vedno pri-zanesljiva sodnja morala obsoditi. »Domo-ljub« se pa ne zadovoljuje s samim psovanjem. Začel je tudi žu-gati, da bodo nekateri »noter prišli«, ker so pod prisego izpovedali za žup-nika neugodno. Žuganje samo na sebi je sicer brezpomembno, a ima namen terorizirati in nahujskati ljudi zoper tiste, ki so se upali pod prisego go-voriti resnico. »Kdor zoper duhovnika priča, četudi po vesti in po pravici, tega se mora uničiti, ali mu nakopati vsaj toliko sovraštva in preganjanja, da se ne bo upal ganiti.« — to je kle-rikalno načelo.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v četrtek, radi Miklavževega večera izpade predstava. Prihoduja pre-dstava bo v soboto 7. t. m.

Slovensko gledišče. Pri nas, kjer so tla z dobrimi komponisti tako naredko posejana, je naravno, da se prijatelji glasbene umetnosti zelo raz-vesele, ko čujejo o domači in izvirni operni ali operetni noviteti. Takih prijateljev iznenadenj nam je nudil do-zdaj še največ širom znani skladatelj Viktor Parma. Pred časom je že na-pisal dvojce oper, od katerih je imela zlasti enodejanka »Ksenija« zelo mno-go uspeha, pred par leti je zložil daljšo opereto »Caricne amaoonce« in letos se je igrala prvič na zagreb-škem odru zadnja njegova noviteta »Nečak« (Stammhalter) ali kakor jo je prekrstil hrvaški prelagatelj »Lu-kavi služnik«. Včeraj nam je dala in-tendanca slovenskega gledišča prilož-nost, da ji prisostvujemo tudi mi. Stvar se je pričela lepo; namreč z uverturo, ki je lepo zasnovana, dobro izvedena in završena žela mnogo pri-znanja. Libreto pa bi bil lahko boljši prepleten z vsakdanjimi šalami, slabo motiviran, nepraktično izpeljan in zlasti zažnjeno dejanju manjka prave-ga konca. Melodiozne pesmi trpe ponekod na slabi vsebini, igralec se mora ponekod uprav truditi, da ne postane banalen. Vendar je med se-nami nekaj mest, ki so se libretistu posrečila. Tako zlasti oktet v drugem dejanju z G. Vavro in gđ. Groo-zovo in drugimi šestimi damami, ki je izvrstno angažovan v osem večeru najbolj vzpel in žel največ priznanja. Parmova godba nam je znana. Skla-datelj ima v svoji posesti nenavadno bogat zklad zlasti lahkih in meh-kobnih melodij, ki se »preliva« iz druge v drugo in tvori v njegovih operetah in operah po večini dobro uspele celote. Tudi najnovejša ope-rata je zelo melodiozna in se odlikuje zlasti z nekaterimi posebno posreče-nimi mesti, kakor vse predigre, duet v prvem dejanju, tercet z živžganjem, oktet v drugem dejanju, finale dru-gega dejanja in duet v tretjem de-janju. Žal, da nekatera teh mest niso dosegla tistega uspeha, kakor bi ga sicer morala in so ga na zagrebškem

(Dalje v prilogi.)

⁶⁾ Pellico je pisal od tu pod kontrolo policijskega ravnatelja, ki je spremljal trans-port, tudi poslovitno pismo svojemu očetu

odru tudi dosegla. To zadevo so zagreli igralci, ki so bili pred vsem premalo umiljivi. No, vendar je taino- ni zaslužil, da ga pošten kritik po- hvali. Prvi bi bil med temi gospod Vaverka, ki je vidno porabil vse svoje moči in dosegel toliko, kolikor je bilo z njegovo vlogo največ mo- goče dosegel. Tudi g. Kratochvíla in gđ. Goscov je treba pohvaliti, a gđ. Škrdlíkovo treba opravičiti: težko je pela, bila je prehlajena. V novem operetnem tenoristu g. Boleslavu Su- likowskem, ki se nam je včeraj prvič predstavil, smo našli simpatično moč. Sicer ga bomo imeli še priliko spoz- navati. G. skladatelj V. Parma je bil navzoč in se je po drugem dejanju burno aklamirano odklonil z odrja ljub- ljanski publiki. R. R.

Vstopnice za ruski koncert sester Černicevskih se od danes naprej dajejo v trafiki gospe Češarkove. Ljubljansko občinstvo se prosi, da ne bi zopet slovenskih umetnic preziralo s svojo nenavzočnostjo pri koncertu. Umetnici so v zadnjih dveh letih v nad 300 koncertih koncertovali z naj- večjim uspehom po celem evropskem kontinentu in povsod dosegli krasne uspehe, le v Ljubljani je bil njih koncert pred dvema leti — prazen. Ono občinstvo, katero je pa njih koncertu prisostvovalo, jih ne more prehlajati. Vse kritike hvalijo umet- niki, tako so nam na razpolago kritike iz Berlina, Dunaja, Prage, Pariza, Londona, Sofije, Beograda, Carigrada itd. itd. Muzikalne korifeje, Cezar Kjuj, Artur Nikisch, Jan Reške, Co- lonne in drugi pišejo o sestrah Čer- nicevskih, da se sestre visoki umetnici, da ste v ruski glasbi nekaj posebnega in da se jih mora največjim umetni- cam prištevati. Koncertovale ste se- veda že tudi pred vladarji, tako v Marijinih varah pred angleškim kra- ljem, pred kraljevo dvojico rumun- sko v Bukarešti, pred kraljevo dvo- jico grško v Atenah in pred sultanom v Carigradu. — Ali bodete pred ljub- ljanskim občinstvom milosti našle, je drugo vprašanje. —

Solsko leto 1907/08 na II. drž. gimnaziji se konča še le 15. julija 1908.

Pouk na klarinet se je otvoril v „Glasbeni Matice“. Ukovina znaša 4 K na mesec. Poučeval bo dovršen konservatorist. Vpisuje se vsak dan od 1/5. do 1/6. pop. v vodstveni sobi „Glasbene Matice“.

Slovenskim umetnikom. Pev- sko društvo „Ljubljanski Zvon“ je razpisalo 50 K nagrade za najboljši načrt za svojo zastavo, ter prosi one gosp. umetnike, kateri mislijo načrte napraviti, da jih zanesljivo do 15. t. m. vpošljejo društvenemu vodstvu, ker na poznejše vpošiljave se ne bode moglo ozirati. Načrti naj bi bili v sledečem smislu napravljeni: Prva stran zastave naj ima alegorično izraženo pevsko umetnost, ter napis Slovensko pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“; na drugi strani pa naj bi bila izražena narodnost in svobodo- miselnost. Ne nagrajeni načrti se bodo vrnilili.

Miklavžev večer priredi krajna skupna c. k. poštini in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani jutri 5. t. m. ob 8. zvečer v „Mestnem domu“. Starši naj prinesejo svojim otrokom namenjena darila v četrtek ob 5. pop. v veliko dvorano „Mestnega doma“.

Roditeljski večer na I. mestni doški ljudski šoli. Včerajšnje poro- čilo popolnujemo v toliko, da je bilo predavanje gosp. Dr. D. Demeter Bleiweis-Trsteniškega le v ko- likor se tiče nastopanja jetike pri otrokih identično z onim v „Sploš- nem slovenskem ženskem društvu“. Odpadle so pa točke o strežbi jeti- čnikov in o higijenskih napravah v stanovanjih, v katerih bivajo jetič- niki, za kar so bile vodne razprave o bistvu tuberkuloze, o načinih oku- ženja i. t. d. ter razprave o razme- rah v šoli prirejene specijalno z ozi- rom na potrebe in koristi roditeljskega večera.

Zanimiva obravnava bo dne 13. t. m., kakor je naš list že poročal, na Dunaju. Tovarnar g. Jos. Samsa v II. Bistrici bi rabil v industrijalne namene vodo iz bistriškega vodovoda. Interesente pa niso dovolili rabiti to vodo, češ, da v industrijalne namene tega sploh ne dovolijo nikomur. G. Samsa se je pritožil na okrajno gla- varstvo v Postojni in na deželni odbor Kranjski. Obe ti instanci sta mu do- volili rabiti rečeno vodo za parno žago. Proti odločbi dež. odbora so se interesente pritožili na Dunaj. Če smagata dež. odbor in g. Samsa tudi tam, bo to obtega pomena, ker bo potem dovoljeno rabiti vodo iz vo- dovoda za industrijalne namene.

Kako farba „Slovenec“. Ljub- ljanski „Slovenec“ je pred kratkim vabil ljudi v Michigan v Ameriko obetajoč jim tam delo in zaslužek za let. Kakor pa poroča newyorški „Glas Naroda“, se vsa dela v michiganskih gozdih ustavi v kratkem in se od- slove vsi delavci. Opozorjamo prebi- valstvo na to dejstvo. Izgube mnogo denarja in časa, predno jih pošljejo nazaj v Evropo. Naj bodo ljudje pre-

vidni in ne verjamejo takim vestem v škofovem listu, da ne bodo neuredni!

V Ameriko je pobegnil umni- ljeni brat Hugo iz Novega mesta. Bil je zelo priljubljen pri bolnikih in spreten asistent.

Mesariji v Mokronogu so sni- žali ceno mesa pri govedini za 16, pri teletini za 20 vinarjev.

Občinski odbor v Škofljani pri Mokronogu je v svoji seji dne 1. t. m. sklenil soglasno, da kolekule vse uradne vloge s kolekom družbe sv. Cirila in Metoda.

Kako tople podneboje ima Be- lokrajina, dokazuje cvet breskve, ki nam ga je poslala danes gđ. učite- ljica Ela Ferlič iz Metlike. Utr- gal ga je v svojem vinogradu v Vi- nomeru pri Metliki g. poštar Fran- Guštin ml.

Državna podpora. Občina Ore- hovica pri Postojni je dobila za na- pravo vodovoda 640 K državne pod- pore.

Iz Divače se nam piše: Pri nas smo doslej živeli v slogi in prijaz- nosti in nismo poznali strankarskih nasprotij. Sicer smo bili različnega mišljenja, a ta razlika ni kalila prija- teljstva. Odkar pa so bili tu črni mo- žeje, sta nastala v naši vasi jeza in sovražstvo. Prvi sad obisk črnih možje klerikalno izobraževalno društvo. Usta- novitelji tega društva so župnik, neki poštini uradnik in cerkovnik. Župnik si je v tem nakopal mnogo nasprotja. S poštini uradnikom bodo že obra- čunali poklicani krogi, cerkovnik pa tudi dobi svoje plačilo.

„Prve vipavske vinorojske zadruga v Vipavi“ občni zbor be- de 15. decembra t. l. ne dne 15. novembra kakor je bilo to pomotoma v zadnjem „Kmetovalcu“ pri- javljeno.

Slovensko bralno društvo v Trzinu priredi v nedeljo, 8. decem- bra v društvenih prostorih zabavni večer na korist božičnih otroškega vrta družbe sv. Cirila in Metoda v Trzinu.

Nova artiljerijska vojašnica v Mariboru. Vojno ministrstvo je ma- riborsko mestno občino nujno napro- silo, naj zgradi artiljerijske vojaš- nice pospeši tako, da pridete že prihodnjo spomlad dve bateriji novo- ustanovljene brambovske artilje- rijskega polka v Maribor.

Ženo je ustrelil 49letni Juri Dovnik v Spodnji Hočah pri Ma- riboru se je pred 5 leti oženil z dvo- vo Marijo Lorber, ki mu je prinesla s seboj 5 otrok in posestvo. Ker je mož začel piti, nastal je prepir v hiši, ki se je zdalno poostiril, ko je letos januarja žena dala posestvo s hišo vred svoji hčeri, ki se je omočila, sama pa šla od moža in se počela z babištvom. Ker je baje Dovniku nje- gova omožena pastorka dala razumeti, da naj se spravi iz hiše, ker nima v njej ničesar več iskati in ker je moža še navdajala ljubosumnost zaradi žene, sklenil je to končati. 27. septembra jo je ustrelil. Pred mariborskimi po- rotniki je bil obsojen zaradi uboja na 9 let težke ječe.

Hotel „Meran“ v Beljaku je kupil Vincenc Küster, kantie- ner z Dunaja.

Slovenske kurze za analifabete ustanovi tržaški magistrat v tržaški okolici in sicer v Gvardijski večer- ni, v Opčini in Bazovici na nedeljske. Poučevala se bo slovenščina in raču- nanje. V Gvardijski bodo tri ure na teden, v ostalih dveh krajih se bo pa poučevalo od 10. do 12. dopoldne. Kurzi se prične 15. t. m. in bodo trajali 5 mesecev. Oglasiti se mora za vsakega najmanj 20 oseb.

Umorjenec v cerkvi. V cerkvi sv. Antona v Trstu so našli pod klopio v servijeto zavite truplo no- vrojenega dečka, ki je bil umorjen. Poleg dečka je bil list, pisan v nem- ščini, da je otrok krščen na ime Viktor, na bližnjem nabiralniku je bil pa denar za njegov pogreb.

Zblaznela je v Trstu 43letna Antonija Dujmovič.

Električni tramvaj v Gorici steče v dveh mesecih.

1000 kron je izgnilo, kakor smo poročali, v Gorici neki kmetič. Dolžili so nekega postopaka tatvine. Ženska je zdaj doma dobila „izgub- ljeni“ denar.

Utonil je blizu Kronberga na Gorškem 49letni delavec Franc Čuferin. Šel je iz gostilne pijan domov in zašel v vodo.

Štiri prste je odtrgala patrona 45letnemu Francu Furlaniju v Prvačini. V gorški bolnišnici so mu roko odrezali.

Vtopljenec, ki so ga danes teden potegili v Trstu iz morja, je 32letni Matej Lahajnar iz Tolmina.

Častno svetinjo za 40letno zvesto službovanje je dobil Anton Weiss, gozdar v Javorniku.

V Savi je utonil Alojzij Črnak iz Gornje Zadobrove, ko je padel v soboto zvečer na St. Jakobskem mostu z voza, o kateri nesreči smo poročali včeraj. Z njim so padli še trije v vodo, a so se rešili.

Prvi tirelski leski polk išče krojačev. Krojači, ki so v nabornih

letih in žele prostovoljno vstopiti k omenjenemu polku, dobe potrebna tozadevna pojavnila pri vojaškem re- ferentu na ljubljanskem magistratu.

Podružnica društva sloven- skih profesorjev se je ustanovila v Gorici.

Mrtveca so našli v Savi blizu vasi Sava. Star je 22 do 25 let in je bil najbrž delavec.

XX. občni zbor podpornega društva za slovenske vizekelce na Dunaju bo v soboto 7. dec. ob šestih zvečer v dvorani „Slovan- ske Besede“ na Dunaju, I. Drachen- gasse št. 3, prvo nadstropje. Po zborovanju bode sabava, pri kateri sodelujejo: sl. slovensko pevsko dru- šтво, gosp. Beno Serajnik na gosli, kvartet sl. akad. društva „Slovenija“. Prijatelji društva dobrodošli!

Slovenske akad. društvo „Slo- venija“ na Dunaju ima svoj III. redni občni zbor v društvenih pro- storih (VIII. Breitenfeldergasse 20) dne 4. decembra ob 7. zvečer. Slo- vanski gostje dobrodošli!

„Hrvaški časnikarsko dru- šтво“ so osnovali preteklo soboto v Zagrebu. Na ustanovnem zboru so bile zastopane vse redakcije razen „Hrvaške“ in „Narodnih Novin“. Društvena pravila so se sestavila tako, da lahko postane član društva vsak časnikar na Hrvaškem brez raz- like narodnosti.

Po Bosni in Hercegovini nas vodi ta teden mednarodna pano- rama pod Trančo, in sicer si ogledamo najzanimivejše kraje, kakor Sarajevo, isvir Bosne, Ilidže, Mostar, Jajce, Travnik (pred požarom), Bu- gojno, Kupreš, Doboj in Maglaj.

Cinématographe-théâtre fran- çais na Turjaškem trgu (Katoliški dom) ima od danes do petka 6. de- cembra tale spored: Tvoronica za steklenice, pretvoritev ženina, sanje klavosa, neizpisan šofer, brzi kitarji, doživljaji zaljubljenca, otok Java, Anglež v haremu, blebetavost, psi in podgane, moderno guganje, dete in rodbina. V soboto, 7. decembra nov spored.

Kinematograf Edison na Du- najski cesti naproti kavarni „Evropa“ ima od danes do vstetega petka sledeči spored: Čarovnica iz črne jame (fantastično), tatovi požig- galci (drama), v peku (fantastična projekcija), tram (jako komično). V petek sodeluje pri predstavah ljub- ljanski sekstet na lok.

The American Bioscop na ogin Resljevo in Sv. Petra ceste ima od danes do vstetega petka sle- deči spored: Zgodovina laša (komi- čno), usoda ubogega dekleta (drama), izplačilni dan (komično), glasbene ha- lucinacije (fantastična projekcija), ma- giške cvetlice (kolorirano), iščem in- teligentne žene (komično). V četrtek in petek bodo od 3. do 8. predstave za dijake in otroke ob znižanih cenah. Predstavljalja se bo poleg spo- reda še slika „Čudež sv. Miklavža“.

Kritična noč. Mestna policija je aretovala današnje noč 9 oseb. Na Poljanski cesti je bil aretovan 32letni delavec Fran Pogačar, ker se je napil, ne da bi kaj plačal. — Na večer je bil aretovan nevarni tat, 49letni brezposelni mizarski pomočnik Jakob Celar iz Smlednika. — V Ko- lizeju je neki pisar v pijanosti napad- pel svojo ženo in jo davil, končno je pa še razbil pohištvo in napravil okoli 10 kron škodo. Dva policijska stražnika sta nevarnega pijanca od- peljala v zapor. — V trnovskem pred- mestju je bil aretovan neki znani postopač in vthotapec, ker je stikal v nekem podstrešju. — Nadalje je bila aretovana 26letna dekla Marija Kresejeva, ker je sumljiva, da je ukradla srebrno uro. Drugi so bili aretovani zaradi nedostojnega vedenja v pijanosti.

Tatvina. Na Poljanski cesti 13 je bila okradena Antonija Jašovčevi iz nezaključene sobe srebrna moška ura s žimnato verzičco, vredno 24 K.

V Ameriko se je včeraj odpe- ljalo s južnega kolodvora 50 Mace- donec v 22 Slovencev.

Izgubljene in najdene reči. Solski učenec Ivan Masle je izgubil silvo pelerino; kuharica Neža Hribar- jeva 8 K denarja; šolska učenka Mila Ješetova denarnico, v kateri je imela manjšo vsoto denarja; zasebnica M. Jerajeva denarnico, v kateri je imela nekaj čez 3 krome denarja. Najden je bil dežnik in manjša vsota denarja.

„Društvena godba ljubljans- ka“ priredi danes v sredo v meščan- skem hotelu „Lloyd“ na Sv. Petra cesti, društveni koncert za št. 40. Začetek ob polu osmih zve- čer. Člani prosti, nečlani plačajo 40 vinarjev.

Dobne vesti. Mednarodna sanitetna konferenca se vrši te dni v Rimu. Predsednik je francoski poslanik Barrère.

Ne navadno velik avan- sma pri poštini uradnikov se izvrši letos za mesec december. 260 oficalov je imenovanih za višje ofi- cijale, 220 asistentov pa oficalji. Ra- sun tega se pomakne v 8. in 7. či-

novnem razredu nad 100 uradnikov v višje čine.

Nesreča na morju. Rуска ladja „Milda“ je pri Skagenu trčila ob jadrenik „Banpukis“ ter se potopi- la s 15 mornarji.

Zopet Nazarenc. V Brnu ni hotel vojaški novinec Barubek pri- seči niti sprejeti puške. Oddal so ga garnizijskemu sodišču.

80 otrok je bilo ukradenih zadnja dva meseca v mestu Mehiki Roparjem še niso prišli na sled.

Umrli je v Inomestu pes- nik Mayr Günther 74 let star.

Dr. Han pomiloščen. Za- radi umora svoje tašče na smrt ob- sojenega odvetnika dr. Hana je veliki vojvoda pomiloštil v dosmrtno ječo. To je baje dokaz, da hudodelstvo še ni popolnoma dokazano.

Zaradi finančne krize v Ameriki se je vrnilo v domovino 200.000 Italijancev, nad 100.000 jih pa še pride. Italijanska vlada bo morala tedaj 300.000 delavcem preskrbeti čez zimo delo in kruh.

Znižanje poštinih in te- lefonskih pristojbin se razglasi že prihodnje dni. Znižanje telefonskih pristojbin dobe v prvi vrsti uredniš- tva in časnikarji.

Novi brambovski m'ister podmaršal Friderik pl. Georgi je bil rojen leta 1852 v Pragi kot sin polkovnika. Leta 1871 je izšel iz Terezijanske vojaške akademije kot poročnik. Leta 1877 je postal nad- poročnik. Leta 1882 je absolviral vojno šolo ter bil nato pridelnj- generalnemu štabu. Kot tak je sodelo- val proti vstaji v Bosni in Hercego- vini ter dobil vojno zaslužno koajno. Leta 1884 je postal stotnik. L. 1890 je bil pridelnj 27. polku. Leta 1891 je bil poklican nazaj k generalnemu štabu ter povišan za majorja. L. 1893 je prišel za učitelja v šolo za štabne častnike, kjer je postal naslednje leto podpolkovnik. Leta 1896 je bil ime- novan za polkovnika. Leta 1898 je postal načelnik 10. oddelka v vojnem ministrstvu, leta 1903 pa poveljnik 45. brigade v Pragi. Istega leta je bil povišan za generalnega majorja ter je dobil red čezlezone krone 3 vrste. Leta 1906 je postal sekojski načelnik v brambovskem ministrstvu ter bil istega leta povišan za podmaršala.

Obravnava proti morilcema Gould. Predvčeršnjim se je v Mu- naku pričela sodna obravnava proti zakonskima Gould, ki sta na grozovit način umorila in razkosala truplo lepe Svedinje Eme Levin. Truplo sta spravi- la v konček ter ga vzela s seboj na potovanje. Neki postrežek je za- pazil, da kaplja iz kovčka kri ter je obvestil o tem oblast. Naval k ob- ravnavi je velikanski, posebno Ameri- čani in Angleži so se pehal za vstop- nice. V Monaku velja francoski ka- zenski zakon, ki določa za umor smrtno kazen, toda nihče se ne spo- minja, da bi bili koga v Monaku usmrtili. Sodi mešani sodni dvor, ne porotniki. Mož Gould je zelo pobit, dočim je žena še vedno trmasta. Krivdo valita drug na drugega. Žena prizna, da je truplo pomagala raz- kosavati, taji pa, da bi se bila ude- ležila umora.

Književnost.

— Ljubljanski Zvon. Vsebina decembrskega zvezka: 1. Petru- ška: Petruškove pesmi. Veliki dan. Kraj morja. Pesem. List papirja. Prešli so dnevi. Poslednja noč. V da- ljavni gozd temni. 2. Vladimir Levstik: Večerno srečanje. 3. Dr. Ivan Tavčar: Izza kongresa. 5. Vojeslav Molè: V sapfični kiti- ci. 6. Ivan Cankar: Jernej, narod- dov besednik. 7. Vladimir Lev- stik: Pesnik in jutro. 8. Jos. We- ster: Iz Valisa peš čez Furko v Uri. 9. C. Golar: Jelar in njegov sin. 10. Stefan Poljanec: V noči. 11. Vladimir Levstik: V Babi- lonu svobode. 12. Vojeslav Mo- lè: Iz cikla »Spomini«. 13. Voje- slav Molè: Nela. 14. Vladimir Levstik: Nauk. 15. Književne novosti. Aškerc: »Jadranski bise- ri«. — Knjige »Matice Slovenske«.

— Dr. Jos. Tomineš: Ivan Cankar: Hlapec Jernej in njegova pravica. — Dr. Jos. Tomineš: Palčki Poljanci. — Koledar Družbe sv. Cirila in Me- toda. — Ilustrovani narodni koledar. — Nov nemško-slovenski in sloven- sko-nemški slovar. — Dr. Fr. Ilešič: Rad Jugoslavenske Akademije znanosti in umjetnosti. — Dr. Jos. Tomi- šek: Andrija Milčinovič in Milan Ogri- zović: »Prokletstvo«. — Dr. Fr. Ilešič: Jelica Belović-Bernadzikovska: Srpski narodni vez (vezenje) i te- kstilna ornamentika. — Dr. Fr. Ilešič: Dr. Drechsler Branko: »Slavon- ska književnost u XVIII. vijeku«. — Dr. Jos. Tomineš: »Flora der Sann- taleralpen«. — Gvidon Sajovic: Ana- tomie, Histologie und Ersatz der Bor- sternorgane bei Lumbricus. 16. Glas- ba. Dr. V. Foerster: Koncert Frana Ondrička. 17. Upodabljajoča u- metnost. A. H. O.: Prva sloven- ska umetniška razstava v Trstu in

misli ob njej. — A. H. O.: Maksima Gasparija najnovejša oljna slika. — Doprsni kip Trubarjev. 18. Gledi- šče. Dr. Fr. Zbanič: Slovensko gle- dišče. A. Drama. B. Opera in opereta. — Dr. V. Foerster: Naša opera. — Nova slovenska veseligrada. — Dve novi hrvaški opereti. 19. Splošni pregled. Anton Foersterjeva se- demdesetletnica. — Trubarjeva štiri- stoletnica. — Petindvajsetletnica slo- venske umetnice. — Eliška Krasno- horska. — Konstantin Veličkov. — Ivan Tomec: Kdo je izumel Galilejev daljnogled? — Listnica uredništva.

Vse tu naznanjene knjige in li- sti se dobivajo v »Narodni knjigar- ni« na Jurčičevem trgu št. 3.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 4. decembra. Skupni če- ški klub, ki nosi ime »Narodni klub« in šteje 67 članov, je danes soglasno volil za svojega predsednika dr. Kramarja.

Dunaj, 4. decembra. Začetkoma današnje seje je baron Beck zborni- ci predstavil novega domobranskega ministra Georgija. Na to se je nadaljevala debata o dr. Masary- kovem nujnem predlogu. K predlo- gu sta najprvo govorila tirolski kleri- kalec prof. Mayer in moravski Vse- nemeč Sommer. Na to je jel govo- riti član »Jugoslovanskega kluba« dr. Rybář. Govornik je slikal zaslu- ge, ki so si jih pridobili Slovenci in Hrvati za državo in dinastijo, ter za- hteval, naj vlada dá hrvaškemu in slovenskemu narodu tiste pravice, ki mu gredo po zakonu. Prenehati mora dosedanja praksa, ko se je Slovence in Hrvate dosledno zapostavljalo na korist Nemcem in Lahom. Z ozirom na gonjo v oficijoznih listih proti »Jugoslovanskemu klubu« radi nje- govega stališča napram nagodbi je dr. Rybář naglašal, da izvira ta gonja le iz sovražstva do Jugoslovanov vobče, ne pa iz stvarnih razlogov, kar izpričuje pred vsem dejstvo, da člani »Jugoslovanskega kluba« niso vložili niti enega nujnega predloga in da se ni sploh nobeden član tega kluba oglasil za besedo k tem nujnim pred- logom. A v kljub temu očita oficijozna sodrga »Zvezi južnih Slovanov«, da obstruira in da dejansko podpira ob- strukcionistiška stremljenja, dasi ne more v to navesti niti enega dokaza. Na to je govornik povdarjal, da nima- jo na Dunaju v vladnih krogih nobe- nega smisla za važno jugoslovansko vprašanje, oziroma nečejo razumeti. Dokler pa se to ne spremeni, se tudi od Jugoslovanov ne more zahtevati, da bi se zavzemali za vlado ter se na- vduševali za njena stremljenja. Dr. Rybář je v nadaljnjih svojih izjava- njih ostro obsojal brutalno zatiranje Poljakov na Pruskem in nemadžar- skih narodnosti na Ogrskem s stali- šča človeka, Slovana in Slovenca. Na- glašajoč pravo svobodomiselnost mi- šljenje jugoslovanskih poslancev, ki respektirajo prava drugih narodno- sti, a reklamujejo tudi za se iste pravice, je zahteval ustanovitve sloven- skega vseučilišča, ki je kardinalni postulat vse slovenske politike. Ob 1/4 na 3. je dr. Rybář še govoril. Pri- hodnja seja bo jutri.

Dunaj, 4. decembra. Poročilo že- lezniškega odseka o belokranjski in dalmatinski železnici se je danes raz- delilo. Poročilo je sestavil referent Ivan Hribar.

Budimpešta, 4. decembra. »Pe- ster Lloyd« javlja, da je prišlo z ozi- rom na sklicanje hrvaškega sabora med hrvaško-srbsko koalicijo in Star- čevićansko stranko do velevažnega dogovora. Glasom tega dogovora bodo Starčevićanci v saboru postopali spo- razumno s koalicijo tako, da hrva- škim delegatom ne bo treba zapustiti Pešte, oziroma parlamenta. Dotična pogajanja med koalicijo in Starčevi- čanci je vodil saborski podpredsednik dr. Mile Starčević. Starčevi- čanci bodo sporazumno s koalicijo de- lali na to, da se bo sabor moral razpu- stiti. V tem slučaju dobe hrvaški de- legati svobodne roke, da morejo pol- noštevilno nastopati v parlamentu.

Praga, 4. decembra. Listi poro- čajo, da se izdado, ko se spravijo iz prometa jubilejske znamke, nove, na katerih bodo označbe tudi v nenem- skih jezikih.

Dunaj, 4. decembra. Ministrska naredba o znižanju poštinih, brzojav- nih in telefonskih pristojbin izide te dni.

Gospodarstvo.

— Mestna hranilnica ljubljans- ka. Meseca novembra 1907 je vlo- žilo v Mestno hranilnico ljubljansko 1000 strank 644.149 K 87 v, 928 strank pa dvignilo 551.931 K 57 v.

— Okrajna hranilnica in po- sojilnica v Škofji Loki. V mesecu novembra 1907 je 112 strank vložilo na hranilno vlogo 84.683 K 73 v. 7 strank vložilo na tekoči račun 8 455 K 70 v, 68 strank dvignilo na hranilno

vloge 15.156 K 59 v, 15 strank dvignilo na tekoči račun 14.095 K 48 v, 6 strankam se je izplačalo posojil 5100 K, stanje hranilnih vlog 896.538 K 4 v, stanje vlog v tekočem računu 31.102 K 56 v, stanje posojil 769.901 K 21 v, denarni promet 109.224 K 78 v.

Osnovno domače zdravilo. Za uravnavanje in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogih desetletij dobro znane, pristnega „Mollvege Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težko prebavljanje. Originalna škatlica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJSKI, Tuchauben 9. V lekarnah na deželi je urečno zahtevati MOLL-ov prepratat, zaznamovan s varnostno znamko in podpisom.

Lekarnarja Julija Schaumannova sol za želodec si je pridobila od več kot 30 let izvrstno ime kot dietetičen prepratat, kar dokazuje nebroj priznanih pism. Deluje točno in zanesljivo pri vsakršnem motenju prebavljanja, želodčnih slabostih, tvoritvi kislin, kolcanju itd., tako da se kot staroizkušeno domače sredstvo obilno rabi in zelo ceni. Izborni učinek je uspeh racionalne sestave. Za ugodnejšo in prijetnejšo uporabo izdeluje g. lekarnar Schaumann sedaj razen soli za želodec tudi pastile iz želodčne soli, ki so natančno dozirane in želodčni soli v učinku popolnoma enake. Cena obeh prepratatov je ista kot doslej: K 1.50 za škatljo.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljša priznana
Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodilom 1 krona. Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specijalit. tet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Lensteke
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mosta. 10 49

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Josip Zupan v Mojstrani K 4.14, nabral v veseli družbi v Rabičevi gostilni v Mojstrani; temu je dodal še sam K 5.86, skupaj K 10.00, v spomin na dvletnico rabuke s tukajšnjimi zagrizenimi Velegermanji v Šmercevi gostilni. — Gdč. Pavla Götzl, učiteljica na Vrhniki K 10.00, nabrala pri vrhniških naprednjakih. — Ljubljanski izletniki nabrali K 10.34 v gostilni Franc Zupaničeva v Kamnici, spodbujeni z dopisnico z Brda. — G. Anica Dermelj v Boštjanju K 8.00, nabrala v gostilni g. A. Dermelja v Boštjanju pri veselem omizju vrlih Sevnčanov in Boštjanjcev. — Parkelj in Miklavž sta donesla potom licitacije in prostovoljnih prispevkov pri strelskem klubu »Prešernov« v Rožnih ulicah v Ljubljani (gostilna »Prešernov hram«) K 5.03. — Skupaj K 43.37. — Srčna hvala! — Živeli!

Umri so v Ljubljani.

Dne 29. novembra: Ivana Anžič, gostija, 70 let, Karlovska cesta 7. Ostarelost.
Dne 30. novembra: Emilija Mlejnik, davčnega uradnika žena, 28 let, Prečne ul. 2, Vnetje ledvic.
Dne 1. decembra: Jera Trebelnik, gostija, 85 let, Japljeve ulice 2. Marasmus. — Jožef Verhunc, ključar, 38 let, Dolenjska cesta 19. Jetika. — Valentin Okorn, gostjač, 81 let, Radečkova cesta 11. Ostarelost. — Jožefa Eppich, posestnikova hči, 25 let, Radečkova cesta 11. Sekundarna bebat. — Vincencija Hörmann, poštnega oficijala vdova, 67 let, Gradišče 7. Encephalomalatia.

V deželni bolnici:
Dne 29. novembra: Leopold Šimerri, ključar, 40 let, Plemiša bilutes.
Dne 30. novembra: Mavrilij Šarabon, katehet, 57 let, Caranoma laryngis.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vljudo vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

volja v Ljubljani na dom dostavljen: Vs. leto .. K 24.— | Četr. leta .. K 6.— Pol leta .. „ 12.— | En mesec .. „ 2.— V upravništvu prejemam na mesec K 1.90. S pošiljanjem po pošti v Avstriji volja: Vs. leto .. K 25.— | Četr. leta .. K 6.50 Pol leta .. „ 13.— | En mesec .. „ 2.30 Za Nemčijo vse leto 25 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez oziroma vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“

Uradni turisti dan, Borza 4. decembra 1907

Ime	Stavka	Cena	Stavka	Cena
1.	avstr. krona	1.420	114.4	110.95
2.	avstr. krona	1.420	114.4	110.95
3.	avstr. krona	1.420	114.4	110.95
4.	avstr. krona	1.420	114.4	110.95
5.	avstr. krona	1.420	114.4	110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

1.420 114.4 110.95

Spreten urar

smoten vsakega dela, se išče takoj ali pozneje v prijetno, stalno, dobro plačano službo.

Ponudbe pod „urar“ na uprav. „Slov. Naroda“.

4049-1

Pozor!

Kdor hoče kupiti ceno in dober

klavir

blagovoli se obrniti 4066-1

v zalogo klavirjev

v Šteuburgovih ulicah št. 6,

II. nadstropje, desno.

Prodaja se tudi na obroke.

Samo 5. t. m.

dobi za Miklavža

zastonj

otroški kostum

kdor kupi obleko

za več nego 15 gl.

Angleško skladišče oblek

v Ljubljani, Mestni št. 5.

Hotel „Južni kolodvor“

(A. Seidel.)

Danes, v sredo, 4. t. m.

velik vojaški

KONCERT

Vstop prost. Začetek ob polnočih.

Za obilni obisk se priporoča

A. Seidel,

hotelir.

Vsake sobote in nedelje sveže

„bavarsko pivo“.

4 53

Pozor, gospodje in mladenci!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, so mi je posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las n to je KAPILON št. 1.

On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjuje prhljaj in vsako drugo kožno bolezen glave. Naroči naj si ga vsaka družina. Imam mnogo priznanj in zahvalnic. Stane franco na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K.

Naročajte samo pri meni pod naslovom 3963-2 I

PETER JURISIC

lekarnar v Pakracu št. 66 v Slavoniji.

Nova idealna voda za želodec!

VITA

Priradna rudninska voda

VITA

VITA

VITA

VITA

VITA

VITA

VITA

VITA

VITA

VITA

VITA

VITA

VITA

VITA

VITA

VITA

Radi nameravane presidave se oddaja

4 lokali

v Kolodvorskih ulicah.

Resni refektanti naj se zglašijo pri

kamnoseku Vedniku v Ljubljani.

Poslano.

P. n.

Ker mojemu sinu Adolfu Wagenpfeilu pred 2 leti ni bilo mogoče opustiti trgovine, ker za ostanek blaga ni dobil kupca, pa vendar hoče zapustiti Ljubljano, sem jaz prevzel vse njegovo zalogo in likvidiram trgovino popolnoma.

Da bom kolikor moči najmanj blaga primoran prevzeti v svojo celovško trgovino, prodajam od danes do 2 februarja vse blago daleč pod kupno ceno in prosim p. n. občinstvo, da se preprča o nizkih cenah.

Tudi vse, za predstoječo božično sezijo pri različnih tvornicah naročene novosti se takisto prodajo izredno ceno, na kar se usojam posebno opozoriti.

Vsakomur je s tem dana prilika, da za majhen denar pride do samo pristnega, solidnega nakita ali pa si nanavaj žilo, jedilnega orodja in vseh le mogočih uporabnih predmetov iz pravega srebra ali kina-srebra.

Prda se tudi notranja trgovinska oprava z blagajnico vred.

Vabim p. n. občinstvo vljudo, naj se prav izdatno poslužuje te redke prilike, in znamenjam

z velespoštovanjem

Juri Wagenpfeil

dragotinar

Celovec, Krumerjeve ulice št. 11.

Poslano.

P. n.

Z izvršitvijo likvidacije poverjen od g. Jurja Wagenpfeila, se usojam, Vas še enkrat opozarjati na v gorajšnjem pismu obsežene koristi, ki si jih lahko naklonite ob tej priliki, in Vas prosim, da se v svojo lastno korist prepričate o nizkih cenah.

Samo resnično dobro in solidno blago morete kupiti izredno ugodno.

Pripominjam, d. do 1. februarja 1908 prevzemljem vsa nova dela in pa vsa popravila in graviranja, in znamenjam pričakujoč Vaših cenjenih naročil

z velespoštovanjem

Adolf Wagenpfeil

dragotinar

Ljubljana, Čevljarske ulice št. 2.

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

8967-6

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino

cirkularjev, pism in drugih tiskovin oskrbi oeno izvršben uradnik v te stroki.

Naslov v upravništvu „Slov. Naroda“.

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

203-48

2

Pisarja

nekoliko zmožnega tudi knjigovodstva sprejme takoj 4048

Fr. Žnidaršič, Šapljane, Istra.

Pozor! Restavracija pri „LEUV“

Usojam si slav. občinstvu vlnudno za najjati, da sem otvorila popolnoma novo

zimsko kegljišče

Na razpolago vsak dan!

Tudi če se nekaj večerov oddati družbam.

Vljudno se priporoča

Beti Kos
restavraterka.

961 3

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Projekti in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastopni).

Inženir - hidrotekt

5664-11

Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice št. 4.

Brzljavi: Lachnik-Ljubljana.

I. najpopolnejši Cinématograph - théâtre - français

(v blošem „Katoliškem domu“) Turjaški trg št. 1 v I. nadstropju, velika dvorana.

Vaako srede in sobote 5 nov spored. 55

•052

Predstave: ob delavnih, in sicer ob ponedeljkih, torek, sredo in petkih same po ena predstava ob 1/2 8. uri zvečer; ob nedeljah in praznikih ob 3., 1/2 5., 6. in ob 1/2 8. uri. Vsak četrtek in soboto znižane cene za dijake in otroke.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najrazumnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt s manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fond: 38.242.074-78 K. Izplačane odškodnine in kapitalje 91.936.993-72 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

s vseslovesno slovensko-narodno upravo.

Va pismu daj:

Generalni zastop v Ljubljani, ligar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Zavarje posloplja in premoženja pred požarnim škodam po najnižjih cenah. Škodo ocenjuje takoj in najkvalitetneje. Učiva najboljši sloves, koder posluje.

Devoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Pozor! Čitaj! Pozor! Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorakih zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkom dihanju, astmi — pljučnem kataru snem kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborna, uspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin, 4 steklenice 5 K 80 vin; po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosimo, da se naroča na ravnost od:

3961 2 I

P. Jurišića, lekarnarja v Pakracu št. 209 (Slavonija)

Lepa božična in novoletna darila.

Velika, bogata zaloga!

Vsled velike konkurence prodajam po **najnižjih cenah**

tako, da morem vsakega zadovoljiti. Vljudno vam na glede, in se priporočam za obilna obisk. z velespoštovanjem 8091 23

FR. ČUDEN, urar in trgovec

v Ljubljani, nasproti frančiškanskega samostana.

Ceniki s koledarjem zastoj in poštnine prosto.

Naznanilo.

Glede na trgovskosodni vpis v registru za posamezne firme, ki se je izvršil s sklepom c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani od dne 4. novembra 1907, firm. 926/Einsl. II. 220/12, si usojam naznanjati, da bova firma

Josip Lehner

tesarski mojster

v Ljubljani, na Dunajski cesti

za zapuščeno vodila naprej jaz in pa p. stavljeni saskrbnik.

Zahvaljujem se vsem cenjenim naročnikom za pokojnemu mojemu sorogu izkazovano veliko zaupanje in zagotavljam, da bom s strokovno izobraženim, že dalj časa v obrt sodelujočim poslovojem in z dosedanjimi predelavci mogla decela opravičiti zaupanje, ki bi se mi izkazalo s kakršnim koli novim naročilom.

V Ljubljani, dne 22. novembra 1907.

3963-2

Magdalena Lehner.

Privatna plesna šola

v dvorani hotela „pri Maliču“.

V petek, dne 6. decembra

bo z veliko

humoristične tombolo

zvezan

velik Miklavžev večer

ki se ga lahko udeležijo tudi obiskovalke in obiskovalci prejšnjih mojnih letnikov.

Vesela se prične ob 8. zvečer in konča opolnoči. — Gospodične in gospodje se prosijo, naj za tombolo namenjene humoristične predmete pošljejo ali v hotel pri Slonu, soba št. 72 ali pa isti večer v dvorano „pri Maliču“. Gospodične naj darila zavijo v rožast, gospodje v bel papir.

Tu je osebe nimajo dostopa. — Obenem naznanjam, ker je moj „strokovni tečaj“ obiskan prav dobro in od najboljših družbe, da bo ta tečaj vsak ponedeljek in petek ob polnoči.

Za informacije se je treba obračati vsak dan od 11.—12. dopoldne in od 3.—5. popoldne v hotelu pri Slonu št. 72.

Giulio Morterra
plesni učitelj.

Intelligenten mladenič

20 let star, narodnjak, zmožen slovenskega in italijanskega jezika, liče primerno službe. 4020 2

Naslov pove uprav. „Slov. Naroda“.

V najem se odda hiša

št. 3 na Vru pri Domžalah.

Pripravna je za gostilno in trgovino. 8618-5

Več se izve istotam, ali pa pri Fr. Stupicu, trgovcu v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1.

Velika pri ožnostna prodaja v Angl. skladišču oblek

Ljubljana, Mostni trg 5, Ljubljana

zaradi ogromno velike zaloge damske, moške, deške konfekcije. Vsi predmeti se prodajo za vsako ceno.

O. Bernatovič.

3963-9

Za Miklavža! Najlažji pisemski papir

francoski in angleški v okusnih kasetah in zavitkih se dobiva v

„Narodni knjigarni“ združeni

s trgovino s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami

Jurčičev trg 3.

Št. 2293/7.

Razpis službe.

Na podlagi sklepa občinskega zastopa občine Komen od 27. novembra t. l. št. 2284/7 razpisuje podpisano županstvo službo

organista ozir. pevovodje

pri župni cerkvi sv. Jurja v K. mnu ter pri podružnicah, katero službo je takoj nastopiti.

Oziral se bo le na sposobne prosilce, ki so lepega vedenja. Plača po dogovoru. 4034 2

Z izpričevali opremljene prošnje je vložiti na županstvo

do všteteja 10. decembra t. l.

Vsa pujsnila daje županstvo.

Županstvo občine Komen.

Župan: Jom. Volčič l. r.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, čez Podrožico, Celovec, Prago.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

9-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

9-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Sam ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Dohod iz Ljubljane juž. žel.

6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta.

8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice, juž. žel., Jesenice.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Gorice, d. ž., Trsta, d. ž., žel. Jesenice.

6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Jesenice.

8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta, d. ž., Gorice, d. ž., žel. Jesenice.

11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta, d. ž., Gorice, d. ž., žel. Jesenice.

Dohod iz Ljubljane drž. kolodvor:

6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

6-1 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

9-50 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Sam ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje evropskem času.)

C. kr. ravateljstvo državnih železnic v Trstu.

Dražbeni razglas.

Oddala se bo zgradba novega posojilniškega posloplja v Cerknici in so proračunjena posamezna dela kakor sledi:

1. zidarsko delo	K 28.135-98
2. tesarsko in krovisko delo	5 249 77
3. kamnoseško delo	2 231 35
4. mizarsko delo	5 215 84
5. aljučavničarsko delo	1 975 34
6. kleparsko delo	1 606 73
7. pleskarsko delo	504 40
8. steklarsko delo	662 29
9. pečarsko delo	1 642 —
10. slikarsko delo	483 58
11. železje, klozeti, kopališčne in vodovodne naprave	3 676 48
12. rolete	312 48
skupaj	K 51.696 24

K tej dražbi se vabijo podjetniki s pristavkom, da mora vsak, kdor namerava staviti, vložiti primerno varščino.

Ustmene ali pismene ponudbe je vložiti pri podpisnem načelstvu do 1. januarja 1908.

Načrti, stroškovnik, dražbeni in stavni pogoji so pri podpisnem načelstvu in pri arhitektu g. Karlu Holynskem v Ljubljani na vpogled. Čas za pričetek zgradbe posloplja je določen na aprila ali maja meseca 1908.

Načelstvo si pridržuje pravico, oddati skupno ali posamezna dela brez ozira na visočino ponudbe.

Posojilnica v Cerknici

dne 5. novembra 1907.

Načelstvo.

3749-5

Otvoritveno naznanilo.

Gospodom trgovcem ljubljanske okolice in dežele vlnudno naznanjam, da sem otvoril

na Kongresnem trgu št. 14

zalogo in skladišče na debelo

s pleteninami vsake vrste, drobnega in modnega blaga.

Vabim gospode trgovce za osobni obisk, kakor tudi za pismena naročila, katere bodem vsikdar točno in po možnosti najceneje izvrševal

Priporoča se z velespoštovanjem

4050-1

LUD. DOLLENZ.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobliva se v vsaki boljši delikatesni
trgovini in v vsaki kavarni.

Trgovci

skrajni čas je, da naročate
za sv. Miklavža
razne piškote in fino pečivo
70 po 2 vin. za 1 K, — 35 po 4 vin. za 1 K
Blago je v kantonih lepo zloženo. Poštini
4031 4 zavoj je 8 kartonov.
Razpošilja E. BRANDT v Kranju.

300

vinskih sodov

od 200, 300, 400, 700 1600—4000
litrov iz hrastovega lesa v prav dobrem
stanju oddaja po nizkih cenah trdka

M. Rosner & drug

v Ljubljani.

poleg Koslerjeve pivovarne.

Za prihodnje leto

priporočam:
Stenski koledar
cena 40 v., po pošti 50 v.
Mali skladišni koledar
cena 50 v., po pošti 60 v.
Veliki skladišni koledar
cena K 1 10, po pošti K 1 20.
Trgovski koledar
cena K 1 —, po pošti K 1 10.
Veliko Blasnikovo
pratiko, cena 24 vin.
Družinsko pratiko
cena 24. vin.

JERNEJ BAHOVEC

v Ljubljani
poleg Prešernovega spomenika.

Kinematograf „Edison“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvidi iz lepakov.

Dunajska cesta

nasproti kavarne „Evropa“

4051

J. Grobelnik v Ljubljani

prodaja vse manufakturno blago

od ponedeljka 2. decembra do Božiča
po iznenadno znižanih cenah.

Kdor še ni nakupil zimskih potrebščin, dobi

posebno sukno za moška oblačila
damske blagove zadnje novosti
radi prevelike zaloge po brezkonkurenčnih cenah.

Po reálnicno prilicnostnih cenah priporočam tudi

4 32—3

praktična božična darila kakor

preproge,
garniture,

zagrinjala,
krasne šerpe in rute,

angleške plede,
odeje, volnene in šepane.

Belo blago (platno, Schrollovi šifoni).

Namizno perilo in robci.

Nihče naj ne zamudi res ugodne prilike!

Išče se v najem 3965—5

manjša gostilna

v Ljubljani ali v neposredni bližini.
Ponudbe se prosijo pod „Gostilna
1908“ v Ljubljano, poste restante.

25.000 kron

posojila

išče

neko industrijsko podjetje za raz-
širjenje dobrih izdelkov.

Poleg obresti se dovoli tudi pri-
meren del od letnega čistega dobička.
Varnost se dovoli vključna na po-
sestvo. 4012—3

Vsaka nevarnost izključena, prilika
izredna.

Ponudbe na urav. „Slovenskega
Naroda“ pod „Podjetje“.

Opozori se

pri nakupu

blaga za moške

in ženske obleke

na blizu 40 let obstoječo trdka

R. MIKLAUC

Ljubljana

Stritarjeve (Špitalske) ulice šte. 5.

Na zahtevo se
dopušča vzorci.

Rajko Pečnik

medičar in svečar

Ljubljana

Trgovina:

Sv. Petra cesta 42

Delavnica:

Sv. Petra cesta 63

priporoča sl. občinstvu za Miklavža, božične praznike in svečnice
razne izdelke medicinarske stroke, kakor tudi razne vrste sveč in
svečnih svitkov za Svečnico.

Postrežem vedno s solidnim in poštenim blagom.

Z odličnim spoštovanjem

Rajko Pečnik
medičar in svečar.

3970—3

Za boljše železninsko trgovino v večjem
provinčnem mestu na Hrvaškem ličnem
spretnega mlajšega komptoarista

(želez. stroke prednost) in pa spretnega
trg. pomočnika dobrega
prodajalca.

Oba morata poleg nemščine znati še kak
slovanski jezik. Obe službi sta trajni.
Več pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.
31 02 16

Najboljše
kozmetično
za zobe

Seydlin

Izdeluje:
O. Seydl
Stritarjeve ulice 7.

Dobiva
se
posred.

Zakaj v tujini iskati,
če najboljšo pred pragom leži.

Planinškova pražena kava

se je vpeljala v kratkem času širom sveta.

In zakaj???

Ker je najfinejša kakovosti;
zato povsod priljubljena.
er je strokovno potom vročega zraka pražena;
zato fino aromatična.
er je prosta nezrelih in nezdruživih zrn;
zato zdravju neškodljiva.
er je najizdatnejša
zato najcenejša.

Prva ljubljanska velika žgalnica kave

KAREL PLANINŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta, nasproti kavarne Evropa.

3936—51

Za Miklavža!

daril za Miklavža

kakor tudi raznih

predmetov za okrasenje božičnih drevesc
finega domačega in tvorniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slav. p. n. občinstvu za naročila raznih
najfinejših tort in vsakovrstnega okusnega pečiva. — V za-
logi imam različnih desertnih in čokoladnih bonbonov ter
postrežem tudi s finimi desertnimi vini in raznimi likerji.

Finis turinski pelinkovec.

Vsak dan sveže medene, orehove in rozinove potice, šartelj,
pince in drugo pečivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh.

v kavarni

vsak čas črna in fina bela kava ter izboren čaj.

Jak. Zalaznik

slastičarna, kavarna in pekarnja.

Stari trg št. 21.

Miklavža

priporoča

svojo veliko, predobro izbrano zalogo:

knjig s podobami, vsakovrstnih ..
pravljicnih knjig

pripraviti za dečke in za deklice ..

mladinskih spisov za dečke in deklice ..

koledarjev za leto 1908

podob, gravur, barvotiskov itd.

najfinejše izvršnih,

globusov vseh velikosti in cen

muzikalij vsakršne baže

Katalogi zastoj in obdarilnih knjig za odrasle, odlične, najfi-
nejše opreme po vseh cenah. Katalogi zastoj in
poštino prosto.

IG. pl. KLEINMAYR & FED. BAMBERG knjigarna, trgovina z
umetninami in muzikal.
v Ljubljani, Kongresni trg 7. 4018—8

Največja in najcenejša izber

reklamnih koledarjev

kot trgovska noveletna darila.

Lepi in cenj vzorci.

Dobe se z torbice ali brez
torbice z tiskano firmo.

Velika zaloga

lepih malih in večjih jaslic

od 10 vin. naprej.

Vzorci dopušča na ogled.

Se vlijudno priporoča 3483 16

Ivan Bonač

trgovina papirja
v Ljubljani.